TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

EVFTA và EVIPA - Bước triển khai quan trọng Chiến lược tổng thể về hội nhập quốc tế

06:25 11/06/2020

Việc ký kết và phê chuẩn EVFTA và EVIPA là bước triển khai quan trọng "Chiến lược tổng thể về hội nhập quốc tế đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030".

Quốc hội Việt Nam vừa phê chuẩn Hiệp định Thương mại tự do (EVFTA) và Hiệp định Bảo hộ đầu tư (EVIPA) giữa Việt Nam và Liên hiệp châu Âu (EU). Nhân dịp này, Thứ trưởng Thường trực Bộ Ngoại giao Bùi Thanh Sơn đã có bài trả lời phỏng vấn báo chí về ý nghĩa của việc phê chuẩn các hiệp định đối với quan hệ Việt Nam - EU, cũng như những kỳ vọng đối với Việt Nam khi triển khai các hiệp định này.

Thứ trưởng Ngoại giao Bùi Thanh Sơn

Ngày 8-6, Quốc hội nước ta đã phê chuẩn EVFTA và EVIPA giữa Việt Nam và EU. Xin Thứ trưởng cho biết ý nghĩa của quyết định này đối với

quan hệ Việt Nam - EU trong bối cảnh hai bên kỷ niệm 30 năm thiết lập quan hệ ngoại giao vào năm 2020?

Thứ trưởng Bùi Thanh Sơn: Quyết định phê chuẩn các Hiệp định EVFTA và EVIPA của Quốc hội nước ta có ý nghĩa hết sức quan trọng, chính thức đưa Hiệp định EVFTA sớm có hiệu lực. Hiệp định EVIPA cần được Quốc hội tất cả các thành viên EU phê chuẩn trước khi có hiệu lực.

Việc Quốc hội nước ta phê chuẩn EVFTA và EVIPA, cùng với quyết định của Nghị viện châu Âu thông qua hai Hiệp định ngay từ tháng 2-2020, đã khẳng định mong muốn, lợi ích và quyết tâm của hai bên tiếp tục làm sâu sắc hơn nữa và tạo những đột phá mới nâng tầm quan hệ Việt Nam - EU sau 30 năm thiết lập quan hệ ngoại giao.

Trải qua ba thập kỷ, quan hệ Việt Nam - EU đã không ngừng phát triển, ngày càng sâu sắc và thực chất hơn, với dấu mốc lịch sử là việc hai bên thiết lập quan hệ Đối tác và hợp tác toàn diện vào năm 2012 và phê chuẩn Hiệp định khung về Đối tác và hợp tác toàn diện Việt Nam - EU (Hiệp định PCA) năm 2016. Hợp tác song phương trong các lĩnh vực chính trị, quốc phòng - an ninh ngày càng được thắt chặt. Hợp tác kinh tế là điểm sáng. EU đã trở thành đối tác thương mại lớn thứ ba, nhà cung cấp viện trợ không hoàn lại lớn nhất và một trong những nhà đầu tư hàng đầu của Việt Nam. Việt Nam là đối tác thương mại lớn thứ hai của EU trong ASEAN. Hợp tác trên các lĩnh vực giáo dục, pháp luật và tư pháp, năng lượng, ứng phó biến đổi khí hậu, bảo vệ nguồn nước,… đạt nhiều kết quả, đem lại lợi ích thiết thực cho người dân. Việt Nam và EU cũng phối hợp chặt chẽ tại các diễn đàn đa phương, cùng đóng góp tích cực thúc đẩy hợp tác đa phương và trật tự quốc tế dựa trên luật lệ vì hòa bình, ổn định và phát triển, đẩy mạnh tự do hóa thương mại và đầu tư, ứng phó các thách thức toàn cầu...

Việc sớm triển khai EVFTA và sắp tới là EVIPA sẽ tạo dựng những khuôn khổ ổn định, lâu dài đưa quan hệ kinh tế - thương mại - đầu tư tương xứng tầm vóc của quan hệ đối tác hợp tác toàn diện. Việc triển khai Hiệp định EVFTA cũng khẳng định sự phát triển mang tính chiến lược của quan hệ song phương, thể hiện sự coi trọng vị trí của nhau trong chiến lược đối ngoại, phát triển và hội nhập của mỗi bên, góp phần làm sâu sắc và tạo đan xen lợi ích lâu dài, đóng góp cho hòa bình, ổn định, phát triển của hai bên cũng như của hai châu lục Á - Âu và trên thế giới.

Xin Thứ trưởng cho biết những kỳ vọng và thách thức đối với Việt Nam

khi triển khai Hiệp định EVFTA?

Thứ trưởng Bùi Thanh Sơn: Là Hiệp định toàn diện, có mức độ và phạm vi cam kết theo tiêu chuẩn cao, đồng thời do thị trường Việt Nam và EU có tính bổ sung cao, EVFTA được kỳ vọng đem lại lợi ích to lớn và cân bằng cho cả Việt Nam và EU.

Trước hết, EVFTA sẽ góp phần giúp Việt Nam tiếp tục đẩy mạnh đa dạng hóa quan hệ kinh tế, thương mại, đầu tư, đa dạng hóa thị trường. Điều này có ý nghĩa quan trọng trong bối cảnh nền kinh tế toàn cầu đang chịu tác động sâu sắc từ đại dịch Covid-19.

Thứ hai, EVFTA sẽ đem lại nhiều lợi ích cho Việt Nam, nhất là thúc đẩy xuất khẩu sang thị trường EU, thu hút đầu tư, tạo động lực tăng trưởng kinh tế, tạo việc làm... Kim ngạch xuất khẩu của Việt Nam sang EU ước tính tăng thêm khoảng 42,7% vào năm 2025 và 44,37% vào năm 2030 so với không có Hiệp định, trong đó những lĩnh vực tiềm năng là dệt may, da giày, nông thủy sản...

Thứ ba, việc thực thi EVFTA với các tiêu chuẩn cao là động lực tiếp tục thúc đẩy cải cách kinh tế trong nước, chuyển đổi mô hình tăng trưởng, thay đổi cơ cấu xuất khẩu, nhất là gia tăng hàm lượng công nghệ cho hàng hóa xuất khẩu, về lâu dài hướng tới một nền kinh tế cạnh tranh, đổi mới và sáng tạo hơn.

Thứ tư, triển khai EVFTA cũng tạo những lợi thế cạnh tranh cao hơn cho Việt Nam trong tận dụng các cơ hội từ xu hướng dịch chuyển chuỗi cung ứng, thu hút dòng vốn FDI chất lượng cao, gắn với chuyển giao công nghệ, nghiên cứu và phát triển, đào tạo nguồn nhân lực đáp ứng yêu cầu của quá trình chuyển đổi số đang diễn ra hết sức nhanh chóng.

Thứ năm, EVFTA với những cam kết về lao động và phát triển bền vững sẽ góp phần giúp Việt Nam thực hiện hiệu quả hơn các mục tiêu phát triển bền vững, bảo vệ môi trường, phát triển kinh tế xanh và sạch, ngăn ngừa khai thác thủy sản bất hợp pháp, bảo vệ lợi ích chính đáng và chăm lo phúc lợi của người lao động...

Bên cạnh nhiều thuận lợi, EVFTA cũng đặt ra những thách thức không nhỏ. Đó là sức ép cạnh tranh cho nền kinh tế và các doanh nghiệp. Đó là thách thức về năng lực thực thi do lộ trình thực thi các cam kết mở cửa thị trường ngắn, các quy tắc, thủ tục chặt chẽ liên quan các lĩnh vực "thế hệ mới" như sở hữu trí tuệ, mua sắm chính phủ, phát triển bền vững, lao động... Đó là việc thực thi EVFTA

đòi hỏi phải tuân thủ “luật chơi” theo tiêu chuẩn cao thì mới tận dụng được những cơ hội và hạn chế được các tranh chấp kinh tế - thương mại với các đối tác.

Nhìn tổng thể, việc phê chuẩn và thực thi EVFTA là bước đi quan trọng và đúng thời điểm trong triển khai đường lối đối ngoại độc lập, tự chủ, đa phương hóa, đa dạng hóa, chủ động, tích cực hội nhập quốc tế. Việc chúng ta triển khai đồng bộ các biện pháp tận dụng các cơ hội, xử lý tốt những thách thức sẽ góp phần gia tăng nội lực và tính tự chủ của nền kinh tế, nâng cao vị thế của Việt Nam trong quan hệ với EU và các đối tác.

Việc ký kết và phê chuẩn EVFTA và EVIPA là bước triển khai quan trọng “Chiến lược tổng thể về hội nhập quốc tế đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030”. Xin Thứ trưởng cho biết, chúng ta cần làm gì để tiếp tục triển khai hiệu quả chiến lược này, nhất là về hội nhập kinh tế quốc tế?

Thứ trưởng Bùi Thanh Sơn: Năm 2020 đánh dấu 5 năm triển khai “Chiến lược tổng thể về hội nhập quốc tế đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030” được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt năm 2016. Nhìn lại 5 năm qua, Việt Nam trở thành một mắt xích quan trọng trong mạng lưới các liên kết kinh tế quốc tế, đi đầu trong ASEAN về độ mở và mức độ gắn kết về kinh tế với thế giới và khu vực. Việt Nam đã tích cực phát huy vai trò tại các cơ chế đa phương toàn cầu, liên khu vực và khu vực, tích cực tham gia quá trình định hình cấu trúc mới.

Trong bối cảnh tình hình quốc tế đang chứng kiến những biến động lớn do tác động của dịch Covid-19, cục diện kinh tế - thương mại khu vực và toàn cầu chuyển dịch nhanh, kinh tế thế giới rơi vào suy thoái, cạnh tranh nước lớn gay gắt, việc triển khai hiệu quả công tác hội nhập, liên kết kinh tế tiếp tục đòi hỏi quyết tâm và nỗ lực đồng bộ của các cấp, các ngành và toàn xã hội, trong đó lưu ý một số vấn đề sau:

Thứ nhất, xây dựng lộ trình để chủ động triển khai và khai thác hiệu quả, tận dụng lợi ích và cơ hội từ các thỏa thuận FTA, nhất là các FTA “thế hệ mới”. Cần vận dụng các luật lệ, chuẩn mực chung và các chế tài để bảo vệ lợi ích đất nước trong bối cảnh tranh chấp kinh tế - thương mại, chủ nghĩa bảo hộ gia tăng. Việc triển khai hiệu quả các FTA cần đi đôi với tăng cường nội lực, xây dựng nền kinh tế tự chủ, nâng cao năng suất, sức cạnh tranh của nền kinh tế.

Thứ hai, nắm bắt kịp thời xu thế mới của chuyển đổi số và kinh tế số để tìm ra những động lực mới cho tăng trưởng kinh tế, đổi mới sáng tạo gắn với công

nghệ số và phát triển bền vững. Cần chủ động nghiên cứu để từng bước tham gia các khuôn khổ hợp tác và liên kết quốc tế về kinh tế số, tham gia các đàm phán đa phương, song phương về những vấn đề mới liên quan đến quản trị kinh tế số.

Thứ ba, nhạy bén tranh thủ xu thế chuyển dịch dòng vốn, chuyển dịch chuỗi sản xuất và chuỗi giá trị toàn cầu để thu hút đầu tư chất lượng cao. Cần sớm trao đổi với các thành viên EU để hoàn tất quá trình phê chuẩn và sớm đưa EVIPA vào thực hiện, tạo động lực thu hút đầu tư chất lượng cao từ các nước EU.

Thứ tư, tăng cường tham gia và đóng góp vào việc củng cố và phát triển hợp tác đa phương, hệ thống thương mại đa phương, xây dựng và thực thi luật pháp quốc tế và chuẩn mực chung, chủ động đóng góp thực chất vào định hình các cấu trúc mới ở khu vực và thế giới. Việc trực tiếp tham gia, đóng góp vào hợp tác chung là cách hữu hiệu để bảo vệ lợi ích và nâng cao vị thế của đất nước.

Với quyết tâm, nỗ lực của toàn hệ thống chính trị, chúng ta tin tưởng tiến trình hội nhập, liên kết kinh tế sẽ tiếp tục được triển khai chủ động, đổi mới, hiệu quả, góp phần thực hiện thắng lợi các mục tiêu phát triển, hội nhập quốc tế của đất nước mà Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII sẽ đề ra.

Xin trân trọng cảm ơn Thứ trưởng!

PV